

Sygn. akt IV U 795/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 maja 2016r. w S.

odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 14 kwietnia 2015 r. Nr (...)

w sprawie T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty rodzinnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że T. K. przysługuje prawo do renty rodzinnej po zmarłej w dniu (...) córce J. K. od dnia 01 marca 2015r.

Sygn. akt IV U 795/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2015r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., na podstawie art. 71 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił T. K. prawa do renty rodzinnej po zmarłej w dniu (...) córce J. K.. W uzasadnieniu wskazano, że rodzic ubiegający się o rentę rodzinną po zmarłym dziecku musi wykazać, że przed śmiercią dziecko przyczyniało się do jego utrzymania, a śmierć doprowadziła do pogorszenia statusu materialnego. Organ rentowy uznał za niewiarygodne oświadczenie wnioskodawczynie, że córka bezpośrednio przed śmiercią przyczyniała się do jej utrzymania. Zwrócono przy tym uwagę na fakt, że o rentę rodzinną T. K. wystąpiła po upływie 2 lat od śmierci córki, przez który to okres utrzymywała się bez jej pomocy, a więc należy domniemywać, iż pomoc finansowa świadczona przez J. K. nie była czynnikiem przyczyniającym się do utrzymania wnioskodawczynie. Co więcej T. K. pobiera rentę rodzinną po zmarłym mężu.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła T. K., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do renty rodzinnej po zmarłej córce J. K.. W uzasadnieniu wskazano, że J. K. mieszkała i prowadziła wspólne gospodarstwo domowe z matką T. K., przyczyniała się stale do robienia zakupów artykułów spożywczych i przemysłowych, zakupów leków, ponosiła koszty konsultacji medycznych u specjalistów oraz prywatnych rehabilitacji, pokrywała koszty utrzymania mieszkania.

Zmarła córka J. K. opłacała rachunki za wodomierz, wodę, energię, wywóz odpadów oraz ubezpieczenie budynków (odwołanie wraz z załącznikami, k. 1-27 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W ocenie organu rentowego T. K. nie spełnia wszystkich ustawowych warunków nabycia prawa do renty rodzinnej po swojej córce. Nie udowodniła bowiem przyczyniania się córki do jej utrzymania. Dołączone do odwołania dowody w postaci kopii wyciągów z konta J. K., która opłacała T. K. – rachunki za wodomierz, wodę, energię, wywóz odpadów oraz ubezpieczenie budynku nie stanowią w przedmiotowej sprawie dla organu rentowego środka dowodowego mającego wpływ na zmianę zaskarżonej decyzji. Zwrócono uwagę, że skoro T. K. cały swój majątek wraz z domem przepisała w (...) córce J., to oczywistym jest, że w/w rachunki wystawiane były na J. K.. Oddział ZUS nie znalazł podstaw prawnych do zmiany zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 29-31 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 23 marca 2015r. T. K., ur. (...), złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek o rentę rodzinną po córce J. K., zmarłej w dniu 8 listopada 2012r. W dacie śmierci córki ubezpieczona miała 72 lata.

Zmarła J. K. mieszkała w W. przy ul. (...), które to mieszkanie wynajmowała wraz z siostrą M. K.. W okresie od 1 grudnia 1995r. do 30 września 2012r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. w P. na stanowisku recepcjonistki w pełnym wymiarze czasu pracy. Jej średnie wynagrodzenie brutto za rok 2010 wynosiło 2.477 zł miesięcznie, za rok 2011 kwotę 2.450 zł miesięcznie, natomiast w 2012 r. średni miesięczny przychód wynosił 1.899 zł. Od dnia 30.06.2012r. J. K. przebywała na zasiłku chorobowym.

T. K. ma stały dochód w postaci renty rodzinnej po zmarłym mężu, która w grudniu 2014r. wynosiła 728,45 zł netto, zaś w 2012r. wysokość świadczenia rentowego wynosiła około 600 zł netto. Wnioskodawczyni pozostaje pod stałą opieką lekarzy: internisty, kardiologa, okulisty, neurologa, gastrologa, ortopedy. Przyjmuje liczne leki, jak również leczy się w ośrodkach medycznych w W. oraz w L..

Przed śmiercią córki J. K. w okresie od listopada do kwietnia z uwagi na stan zdrowia oraz sytuację materialną T. K. zamieszkiwała razem z córkami J. i M. w wynajmowanym przez nie mieszkaniu w W.. Wówczas córki zapewniały matce utrzymanie, opiekę i wyżywienie. T. K. nie partycypowała w kosztach utrzymania tego mieszkania. W okresie letnim ubezpieczona przebywała w domu w miejscowości Ż.. J. K. przyjeżdżała wówczas do Ż. co tydzień, robiła zakupy, zapewniała artykuły spożywcze (w Ż. nie ma sklepu, przyjeżdża tylko samochód z pieczywem). Zmarła córka ponosiła także koszty dojazdów matki do lekarzy w W. i L. oraz koszty leków. Przed 2012r. pomoc finansową na rzecz matki świadczyła również M. K., zaś po śmierci siostry przejęła obowiązek ponoszenia kosztów dojazdów matki do lekarzy oraz reguluje rachunki za energię elektryczną za dom w Ż..

Po śmierci córki J. K. wnioskodawczyni nie była w stanie ponieść kosztów utrzymania i musiała pożyczać pieniądze od sąsiadów, w tym od F. R., który potwierdził, że dwa lata temu dwukrotnie udzielił pożyczki ubezpieczonej w kwocie 50 zł, 100 zł.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 kwietnia 2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej po córce J. K., zmarłej w dniu 8 listopada 2012r. (decyzja z 14.04.2015r., k. 38 akt rentowych).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, aktach organu rentowego oraz na podstawie zeznań świadków G. P. – córki ubezpieczonej (k. 45v-46 akt sprawy) i F. R. (k. 60-60v), a także zeznań ubezpieczonej T. K. (k. 46-46v akt sprawy), które oceniono jako spójne, logiczne i w całości wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej T. K. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.65 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. Poz.748 j.t.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Stosownie do treści art. 71 w/w ustawy rodzice mają prawo do renty rodzinnej, jeżeli ubezpieczony bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania oraz spełniają odpowiednio warunki określone dla wdowy i wdowca w art. 70 ust. 1 i 2 oraz, co do wieku, również art. 70 ust. 5. Przepis art. 70 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy określa, że wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało ustalenia, czy zmarła córka J. K. bezpośrednio przed śmiercią przyczyniała się do utrzymania matki T. K.. Dla spełnienia przesłanki "przyczyniania się do utrzymania" wystarczające jest wykazanie choćby częściowego pozostawania na utrzymaniu zmarłego. Poza sporem była okoliczność, iż w chwili śmierci córki ubezpieczona osiągnęła wymaganymi przepisami wiek, gdyż w dniu 8 listopada 2012r. wnioskodawczyni miała już ukończone 72 lata.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił ustalić, że zmarła J. K. bezpośrednio przed swoją śmiercią przyczyniała się do utrzymania matki. T. K. miała stały dochód w postaci renty rodzinnej po zmarłym mężu, która w listopadzie 2012r. wynosiła około 600 zł miesięcznie. Córki ubezpieczonej jednoznacznie wskazywały, że w okresie zimowym od listopada do kwietnia T. K. mieszkała wraz z J. i M. w wynajmowanym przez nie mieszkaniu w W.. Wówczas córki ponosiły całość kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania i koszty żywienia, w których matka nie partycypowała. Dodatkowo w okresie letnim, gdy T. K. wracała do swojego domu w miejscowości Ż., zmarła córka J. K. dostarczała jej artykuły spożywcze i przemysłowe, a także pokrywała koszty dojazdów do lekarzy w ośrodkach w W. i L., w których leczyła się matka. Podkreślenia wymaga, że J. K. miała stałe źródło dochodów w postaci wynagrodzenia za pracę w kwocie około 2.400 zł miesięcznie, gdyż do dnia 30 września 2012r. była zatrudniona w (...) sp. z o.o. w P.. Dochód ten pozwalał jej na utrzymanie mieszkania w W. wynajmowanego z siostrą, a także stanowił środki, z których świadczyła pomoc finansową i materialną matce. Po śmierci córki J. K. wnioskodawczyni nie była w stanie ponieść kosztów utrzymania i musiała pożyczać pieniądze od sąsiadów, w tym od F. R., który potwierdził, że dwa lata temu dwukrotnie udzielił pożyczki ubezpieczonej w kwocie 50 zł, 100 zł.

Całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że T. K. nie była w stanie utrzymać się samodzielnie wyłącznie z renty rodzinnej po mężu. Kwota tego świadczenia nie była wystarczająca na pokrycie kosztów lekarstw, dojazdów do lekarzy, opieki medycznej, opłat związanych z podatkami od nieruchomości, czy też kosztów opału na zimę, o czym świadczy chociażby okoliczność, iż okresy zimowe spędzała u córek w W.. W ocenie Sądu, J. K. ponosiła wydatki związane z utrzymaniem matki T. K., gdyż wnioskodawczyni z renty rodzinnej po mężu nie była w stanie ponieść wszystkich niezbędnych kosztów utrzymania. Nie znajduje uzasadnienia argument podnoszony przez organ rentowy, że zmarła córka nie przyczyniała się do utrzymania ubezpieczonej, gdyż wniosek o rentę rodzinną po J. K. został złożony dopiero po upływie 2 lat od jej śmierci. Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło bowiem ustalić, że po śmierci siostry opiekę nad matką przejęła córka M. K. i teraz to dzięki jej wsparciu finansowemu matka może w dalszym ciągu korzystać z opieki lekarskiej w W. i L., a także to ona przejęła koszty związane z pomocą w utrzymaniu matki. Nie zasługuje także na aprobatę stanowisko organu rentowego, iż skoro T. K. nie korzystała z pomocy opieki społecznej, to jest w stanie utrzymać się samodzielnie, a co za tym idzie również przed śmiercią córki była w stanie to zrobić. Jak już wskazano ubezpieczona posiada dzieci, które pomagają jej i partycypują w kosztach utrzymania, gdyż nie jest w stanie bez pomocy rodziny ponieść niezbędnych wydatków związanych z codziennym funkcjonowaniem i koniecznym leczeniem.

Całokształt okoliczności sprawy wskazuje zatem, iż ubezpieczona T. K. spełnia wszystkie przesłanki do ustalenia prawa do renty rodzinnej po zmarłej córce J. K., zawarte w art. 71 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że T. K. przysługuje prawo do renty rodzinnej po zmarłej w dniu (...) córce J. K. od dnia 1 marca 2015r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o rentę rodzinną.